

VÍGEPOSZ

(részlet)

B Ü N D Ő R P Á L

VII. DIOMEDEA EXULANS

(Hanem most visszacsúszott lábam alá a talaj.
Mióta a kanárimadárra éhes és beszédhibás macska,
a rajzfilmhős SILVESTRO is kultúrélményemmé lett.)
(Ez a „vígeposz-fázis” meg aztán végképpen nem volt hiába, ha
végképpen hiába volt, akkor még leginkább mégsem.)
(Meg az, hogy ambicionált a főhős nevének, mondjuk így:
irodalmi patinája.)
(Következetesség a következetlenségben, hogy
most ebben a d o l g o z a t b a n
a cím a legfontosabb: albatrosz. Pedig ha valamitől,
ettől szerettem volna megszabadulni.)
(Ez most annyira őszinte, hogy nincsen rá példa,
— a közelmúlt eposzirodalmában meg semmiképpen.)
(És mégis... Optikai csalódás, hogy züllik ez a vígeposz,
mert miként hogy környezetvédelmi újságcikkéből is
annyi van, mint a s z e m é t... nem, nem ezt
akartam mondani.)
(Hanem most visszacsúszott lábam alá a talaj, s úgy
tetőzőm ezt az örületet, hogy újramezdem ezt a
h á r o m n e g y e d n a p o t.)

1. *Írtam egy wakát:*

A végtelent is
addig kalapálgattuk
minden oldalról

hogy nincsen olyan mondat
ne férne bele százszor.

2. *Szilveszter, első mondat először:*

Kiszólna: Sándor, álljál odébb,
eltakarod előlem a Napot,
de hát ahogy kinéz, nincsen itt
semmi Sándor, semmilyen más despota,
és Nap sincs.

Két cégérfestő kisinas, új kor új gyerekei,
most keveri ki a festéket,
készíti az ecseteket,
méregeti, hová pingálja a Napot,
hogy sugarai megfelelő szögben ériék
a hűvös sivatagot.

— Ébresszettek fel, ha munkáttal készen léztek
és mégis idetéved valaki — morogja bosszúsan.

— Ébresszettek fel, hogy elmondjam,
amit el kell mondanom.

3. *22. km autóbuzson:*

Kanyar után meg-
álló. Megálló után
még kétszáz lépés.

Még néhány füledt járat
véget ér ez a — ezt most
t é n y l e g nem tudom befejezni.

A *nap* kevés, úgy értem a szótagszám
nem jön ki, meg különben is.

A *század* megfelelne formailag, viszont
erőltetettnek, érzélgősnek találom.

Az *élet* szintúgy patetikus, meg minek
az ördögöt a falra festeni.

A hónap kispolgári életvitelünket
leplezné le, ezt meg el szoktuk hallgatni.
Útról lévén szó, a befejezetlenség nem is hiba,
hozzáadhat e néhány sorhoz valami
metafizikai bájat.

4. *Aperitif:*

Itt jártak az összeírók. Meg-
ittak egy-egy pálinkát, ebédidő előtt voltunk,
és mindent összeírtak.
A szobát, a konyhát, a fürdőszobát.
Iskolai végzettségünket és a baromfit.
Mindent, mindent.
Szilveszterről is kérdezősködtek.
Nem kell beírni — mondtam —,
halott már régen,
és nem sikerül életre keltenem.
Még egyszer körülnéztek, és elmentek.
Már kifordultak az utcánkból,
mikor észbe kaptam, nem írtak össze ezek semmit.
Szerelmes, szép szavak
nem férnek már versbe, nem a statisztikákba.
— Csillagom, add a kabátom, ebéd előtt
járok egyet és gondolkodom.

5. *Lakoma:*

Add a fűszeres húsokat, a húsos répát,
a sűrű leveseket.
Ha erősek nem lettünk, legyünk
nehezek. El-
mozdíthatatlanok. Földhöz ragadtak, szó szerint,
a bácskai sárba térdig. Ha megjelenne,
el se tudjunk szökni az ellenség elől,
ott szuszogjunk szembe vele az első sorban,
mint a hősök,
mint az eleinek
minden időben.

6. *Agfa, Kodak, Orwo etc.:*

Valahogy majdnem egyidőben
készült rólam ez a két fénykép.
Az egyik a személyi igazolványba kellett,
a másikat valami költészeti antológiába szánta
az ihletett fotós.

Egyik sem én vagyok.
Sem a hivatalnokképű,
sem a távolba merengő.
Az az igazi pornográfia lenne,
attól félek.
Vagy a hústól megfosztott koponya
kéjtorz mosolya.

7. *Szilveszter délutáni álma:*

én vagyok.
Vén kéjenc, a napsütötte korzón sétálok.
Nyolcvanöt múltam a nyáron,
tökkelütött trotykos, nézem a lányokat,
és szebb napokat remélek.
Úgy általában.

8. *Egy vígeposz nem végződik be ekképpen:*

Egy vígeposz tulajdonképpen nem is kezdődhet így.
Még kevésbé folytatódhat ilyesfélén.
Csupán a szerelem és a forradalom
kezdődhet és végződhet
mindenféléképpen.
Lettek légyen így a poézis örök tárgyi.
S ha meggondoljuk, hogy a szerelmi gyakorlat
mily semmi százalékának
születik, hogy úgy mondjam, kézzel fogható eredménye,
be kell vallani, nem is áll rosszul az emberiség
a forradalmakkal.
Lehet ennek a rengeteg, mindenféle sorsú
népnek reménykednie, a valószínűségi számítás
reális esélyekkel kecsegtet.
És az eldöntetlen sem ritka eredmény.

9. Szilveszter tiszavirág rengeteg:

A disznó szerszáma nem olyan csavaringós,
mint a mi észjárásunk.

A jéghegy hátán is meg tudunk lenni.
Tengni-lengni.

10. Hallották-e hívét?

Szilveszter álmatlansággal küzd ellenem.

Ez a nap múltában is ellenem van.

Hab a kádban, jégkockák a teában.

Ha bevallom, hogy alig értettem valamit az egészből,
az nem ment fel semmiképpen.

Mindenki tegye azt, amit tennie kell.

Úgy is elalszom.

Ha majd egyszer megáll a vér is
az ereken, hazajáró lélek szeretnék lenni.

A végtelen vízre hulló levél árnyéka.

Az is vagyok, átkos koncentráció.

Hányszor leselektem a varázsló után.

Figyeltem minden mozdulatát.

Vártam a szavait.

Kapkodtam a fejem ide-

-oda, nem voltam benne biztos,

melyik is ő néhányuk közül. Egyszer ezt figyeltem,
máskor azt.

Végül magamat.

Nehéz megmondani,

túl későn vajon,

vagy sem.

Biciklizni szerettem és Berzsenyit olvasni fennhangon.

Semmi sem tart rövidebb ideig a halálnál,

csak hát az nem jelent éppen semmit.

11. Café Centrál:

Öt (5) szótag legyen

az első sor, majd hét (7) és

öt (5) szótagos sor

következik — ezekkel
felel kétszer hét (2 . 7) szó-

tag, de lám, ebből sem sikeredett waka,
egy szótaggal túllőttem a célon.

Végeposznál nem ilyen szigorú a regula,
néhány szóval vagy korsó sörrel több
még nem borítja fel teljesen a rendet.

Igaz, a másnapok szinte kibírhatatlanok!

Számozatlan mellékadal,

vagy a szereplők bemutatása színre lépési sorrendben:

Elsőnek Á. Ébred, hajnali háromkor-négykor.

Vidáman mászik ki ágyából, örül az életnek.

Mindenkit felébreszt, erre visszaviszik az ágyába,
és lekötözik. Kétéves lesz, és rossz néven veszi
mozgásszabadságának e durva korlátozását.

Esetleg újra elalszik és kioldatik.

Leginkább nem alszik el, és szintén kioldatik.

Mindenki felkel, kivéve Cs.-t.

Kilencéves, az alvajáró álmodozó

és haszonleső csörtető fura ötvözete.

A., rosszkedvűen ugyan, már szedi ki a mosógépből

a ruhát, tereget, locsolja a virágokat,

vagy más hasonló hasznos tevékenységet fejt ki,

így szerző hajnali merevedését nem realizálván,

meglehető morózan ténfereg a lakásban.

Megérkezik nagyanya, szerző édesanyja, —

A. férjestől el munkába.

Már említett 22 km, mit, az anyagiakat

figyelembe véve, a középkorú házaspár olykor

autóbussszal, másszor személygépkocsival tesz meg,

ezrek statisztálása mellett a közúti forgalom című

jelenetet játszva el.

Dráva filter, gyufa.

Két perec, joghurt.

Magyar Szó, és véle a világ jókora szeletje.

Különböző módon, közvetlenül vagy közvetve,

annyian bonyolódnak bele a cselekménybe,

hogy úgy fél nyolc után már lehetetlen követni

színre lépésük sorrendjét.

12. *Diomedea exulans*:

kínjába
 mint kígyó
 a saját farkába
 harapna az albatrosz
 önnön húsába

tépi vijjogva szárnyalását
 harapja szaggatja csak fékezi
 csak kivérzi se mást
 halálra se magát
 nem mérgezi

13. *Képviasat: diomedea exulans*:

Fent az ég, lent a föld, tökéletes egyensúly.
 Az égen az izzó napkorong, méregfogakkal bezárt tér.
 Szent állat. Undorító hulló.

Mintha lenne,

albatrosz az nem kígyó,
 és már nem az égen,
 lent a földön tárta ki szárnyait,
 ott, ahol nem szárnyalhat.
 Méregfogak híján
 most ebben a dolgozatban
 csupán annyi mozdulna,
 ahogy néhol hozzáér,
 tavakat fodroz a szél
 a lomha folyón.

Lúdbőrző szigeteket
 agyvelődön wakám

ha hagyna
 kör bezárulna
 albatrosz gurulna.